

Brussel, 17 november 2023
(OR. en)

15524/23

COH 87

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Afsluiting van de programmeringsperiode 2014-2020 = Gedachtewisseling

Tijdens de zitting van de Raad Algemene Zaken op 30 november over het cohesiebeleid, wordt de ministers die bevoegd zijn voor het cohesiebeleid, verzocht om op basis van de bijgaande nota van het voorzitterschap te bespreken wat voor instrumenten er kunnen worden ontwikkeld voor een maximale absorptie van cohesiebeidsmiddelen met het oog op de aanstaande afsluiting van de periode 2014-2020.

Achtergrondnota**voor de zitting van de Raad Algemene Zaken over het cohesiebeleid****“Afsluiting van de programmeringsperiode 2014-2020”**

Wij zijn momenteel in de laatste fase van het afsluiten van de periode 2014-2020; 31 december 2023 is de uiterste datum voor de subsidiabiliteit van uitgaven, en 30 juni 2024 voor het indienen van het definitieve formulier voor het certificeren en declareren van uitgaven. Volgens de gegevens van de Europese Commissie **bedroeg het uitvoeringspercentage voor de EU-27 als geheel op 31 oktober 2023 84 %, wat alleen de reeds door de lidstaten gedeclareerde uitgaven omvat** (niet de daadwerkelijk gedane en door hen beoordeelde uitgaven).

Het belang van absorptie van alle middelen die aan de lidstaten zijn toegewezen voor de uitvoering van de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF, met onder meer: het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds (ESF), het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief, Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo)) vereist dat, rekening houdend met het effect ervan op het oorspronkelijke en in de Verdragen verankerde doel om een evenwichtige en harmonieuze ontwikkeling van de EU tot stand te brengen, **alle nodige maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat het afsluiten geschiedt met de hoogste kwaliteitsgaranties**, met name bij de analyse van de aanzienlijke externe effecten die zich in de programmeringsperiode 2014-2020 hebben voorgedaan.

In dit verband hebben gebeurtenissen als de **COVID-19-pandemie en de oorlog in Oekraïne grote gevolgen gehad voor het tempo van besteding van de Europese middelen in alle lidstaten**, gezien de complexiteit en de tijdschema's van de belangrijkste uit de ESIF gefinancierde investeringsprojecten. Bovendien is voor de **start van het React-EU-initiatief**, dat specifiek gericht is op het verstrekken van extra middelen en bieden van een overeenkomstig kader ter compensatie van de gevolgen van deze gebeurtenissen voor de Europese economie, een **kortere uitvoeringstermijn** bepaald.

In dit verband zijn verscheidene verdere wetswijzigingen aangebracht om de sociale en economische gevolgen van deze crises te verlichten. Deze wijzigingen behelsden diverse bepalingen, met betrekking tot voorfinanciering, medefinanciering, uitbreiding van de subsidiabiliteit of van de flexibiliteit, die specifiek bedoeld waren om de uitvoering van de fondsen te vergemakkelijken.

Wij verkeren derhalve in een situatie die het raadzaam maakt **de regels voor het beheer van de Europese fondsen verder te verbeteren, met name wat betreft verlenging van de periode waarin de laatste aanvraag voor tussentijdse betaling kan worden ingediend (d.w.z. de certificeringsperiode in de lidstaten)**. Dat zou namelijk **het beheer verbeteren en bijdragen tot een grotere absorptie van ESIF-middelen** doordat er zo meer tijd ontstaat voor het afsluiten van de programmeringsperiode.

Tot slot zij eraan herinnerd dat de concentratie van een aanzienlijk deel van de ESIF-uitvoering op het laatste deel van de programmeringsperiode een realiteit is die we al uit alle andere programmeringsperioden kennen. Dit toont aan dat wij – naast andere hervormingen – de beheersprocessen van het Europese cohesiebeleid flexibeler moeten maken.

In dit verband willen wij gebruikmaken van deze zitting van de Raad Algemene Zaken over cohesie om ons te beraden over de volgende vraag:

Wat voor instrumenten kunnen wij ontwikkelen om een maximale absorptie van de middelen van het cohesiebeleid te bewerkstelligen met het oog op de aanstaande afsluiting van de periode 2014-2020, in het licht van de beschreven gebeurtenissen?